

PARAULA I VIDA

L'Atri dels Gentils a Barcelona

Els propers dies 17 i 18 de maig celebrarem a Barcelona una sessió de l'anomenat *Atri dels Gentils*. Com que és una realitat nova, sembla oportú explicar la seva breu història i el seu sentit. La sessió se centrarà en el tema «Art, bellesa i transcendència».

El terme *Atri dels Gentils* i la iniciativa de celebrar unes sessions sota aquest títol ha estat un suggeriment del Papa Benet XVI, que s'ha proposat com el principal objectiu del seu pontificat obrir l'accés a Déu a la cultura o les cultures d'avui. Ell ha manifestat que la dialèctica entre Il·lustració, secularisme i fe, que durant molt de temps ha estat de contraposició i d'exclusió mútua, ha de ser una veritable oportunitat per a un diàleg profund d'avantguarda, un desafiament i també una gran possibilitat.

La basílica de la Sagrada Família acollirà, el divendres 18 de maig, l'acte públic de l'Atri dels gentils

La primera referència que va fer Benet XVI a aquesta iniciativa fou el 21 de desembre de 2009, en el seu discurs a la Cúria romana en la tradicional audiència abans de Nadal. Després de referir-se al seu viatge a la República Txeca, marcada —com altres països europeus— per un fort procés de secularització, va afegir aquestes paraules: «Crec que l'Església hauria, també avui, d'obrir una mena d'*Atri dels Gentils*, on els homes puguin entrar en contacte d'alguna manera amb

Déu sense conèixer-lo i abans que hagin trobat l'accés al seu misteri, al servei del qual està la vida interna de l'Església.»

El terme *Atri dels Gentils*, escollit pel gran teòleg i intel·lectual que és Benet XVI, assenyala la intenció d'aquesta iniciativa. Amb aquest nom es coneixia una part del temple de Jerusalem a la qual podien accedir els anomenats *gentils*, és a dir, els no jueus que se sentien atrets per la creença d'Israel i desitjaven pregar allà a l'únic Déu, encara que no podien accedir i participar en la celebració del misteri, al servei del qual estava dedicat l'interior del temple.

La paraula *atri* significa precisament el pati d'entrada a una casa o a un lloc, sigui sagrat o profà. Aquest és un espai no totalment aliè a l'espai religiós ni totalment integrat en ell. És un espai propèdèutic o introductor, un espai d'acolliment i de trobada entre els qui s'interessen pel sentit de la vida o pel missatge de la fe i aquells que volen viure aquesta fe, sempre amb una actitud d'escoltar i aprendre.

Benet XVI, parlant de l'Atri dels Gentils, ha manifestat que al diàleg interreligiós cal afegir avui sobretot el diàleg amb aquells per als quals la religió és quelcom aliè, per als qui Déu és desconegut però que, malgrat això, no voldrien estar simplement sense Déu, sinó acostar-se a ell almenys com a desconegut.

La iniciativa de l'Atri dels Gentils s'inscriu, per tant, sobretot en el diàleg entre la fe i la cultura, entre creients i no creients. I per això ha assumit la realització de les seves sessions el Pontifici Consell per a la Cultura —el veritable Ministeri de Cultura de l'Església—, que presideix el cardenal Gianfranco Ravasi. La presentació d'aquesta iniciativa es va fer a la ciutat de Bolonya, de tanta tradició universitària, i la primera sessió es va celebrar a París. Ara serà la nostra ciutat de Barcelona la que tindrà el goig d'acollir aquesta nova sessió d'una iniciativa que es caracteritza per un diàleg cordial i respectuós entre creients i no creients.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Evangelitzar com ho feia sant Agustí

► El passat 20 de març, a l'aula magna del Seminari Conciliar de Barcelona, va celebrar-se un dels actes de la Missió Metròpolis. Amb l'assistència de professors i professores de les universitats amb seu al territori de l'Arquebisbat, es va fer una lectura del llibre *Les Confessions*, de sant Agustí d'Hipona, amb introduccions del Dr. David Jou. Varen donar veu als textos de sant Agustí Ester Romero i Francesc Figueras, mentre que Vicenç Prunés ho completà amb unes interpretacions musicals al piano. En les paraules finals, el cardenal de Barcelona va dir als assistents: «El Senyor us convida a tots vosaltres a donar testimoni de la vostra fe, de la vostra joia pel tresor que heu rebut, com ho feia sant Agustí, amb la vida, amb la paraula i també amb els escrits». (Fotografia: Agustí Codinach)

GLOSSA

Que circuli l'amor de Déu!

El director d'un centre escolar, en un escrit adreçat als seus alumnes de batxillerat, escrivia en els moments en què la crisi començava a fer-se evident:

«No hem de menystenir la possibilitat que en els propers mesos moltes de les nostres famílies siguin sacsejades per la greu crisi econòmica que estem vivint. Potser en un futur proper no tindrem marge de maniobra si no hem previst un pla d'actuació. En el context actual es parla sovint d'una tempesta que s'acosta i que ens afectarà inevitablement a tots.»

«En el nostre món circula gairebé de tot: informació, saber, diners, mercaderies, persones, virus, bombes, prostitució, drogues... Hi ha un dèficit, però, de circulació de l'amor. L'amor no circula prou. En ocasions sembla bloquejat. És una força aparentment dèbil, però és la més forta. El nostre món té unes estructures febles, perquè s'han construït i es mantenen, sovint, sense aquesta força de l'amor. Però és realment tan poc sòlida la nostra societat? Podem fer quelcom per enfortir-la, fins i tot en un moment de crisi com l'actual?»

«Apropem-nos a les cèl·lules socials més petites, les famílies i les relacions que s'estableixen entre els seus membres. Aguanten, de moment, gran part del pes de la crisi. Els seus membres

estaran més propers afectivament i comparteixen béns i recursos emocionals i socials amb més intensitat, creant així un coixí contra l'adversitat. Ja veieu que, contra el que es diu, ara per ara la nostra societat té molts punts de solidesa. Convé reforçar-los i no oblidar que som a les mans del Senyor. No us deixeu portar per l'abaltiment i la desesperança!»

Davant les incerteses, les dificultats, la desolació fins i tot, és forta la temptació de caure en la desesperació, de posar-se les mans al cap i queixar-se: «La generació que ve ara viurà pitjor que l'anterior, és una generació perduda!» Ben lluny d'aquestes actituds, l'autor de l'escrit ens anima a l'esperança, fent cordada a l'escola, a la feina, amb els amics, a les entitats de les quals siguem membres... i a fer-ho com ens ensenya Pau: «Us demano que visqueu d'una manera digna de la vocació que heu rebut, amb tota humilitat i dolcesa, amb paciència, suportant-vos amb amor els uns als altres, procurant de conservar la unitat de l'Esperit amb el lligam de la pau» (Ef 4,1-3). Perquè «...som les mans del Senyor», som les mans del Déu que ens estima infinitament, del Déu que confia en els nostres esforços i que il·lumina la nostra generositat envers els altres. Fem circular l'Amor de Déu!

Enric Puig Jofra, SJ

Pregària de Joan XXIII a Maria

«Oh Maria, auxili dels cristians, auxili dels bisbes, que ens heu donat recentment una prova particular del vostre amor en la basílica de Loreto, on ens plagué venerar el misteri de l'Encarnació, feu, amb el vostre ajut, que tot vagi encaminat a un resultat feliç, propici i pròsper. Amb sant Josep, el vostre espòs, els apòstols sant Pere i sant Pau, sant Joan Baptista i sant Joan Evangelista, intercediu per nosaltres.»

(Fragment de l'homília del beat Joan XXIII, pronunciada el dia 11 d'octubre de 1962 —ara fa 50 anys— en l'obertura del Concili Vaticà II)

DIUMENGE V DE PASQUA

▶ Lectura dels Fets dels Apòstols (Ac 9,26-31)

En aquell temps, Saule arribà a Jerusalem, i allà intentava incorporar-se als creients, però ells no creien que s'hagués convertit, i tots el defugien. Llavors Bernabé el prengué pel seu compte, el presentà als apòstols, i els contà com, pel camí, el Senyor se li havia aparegut i li havia parlat, i amb quina valentia havia predicat a Damasc el nom de Jesús. Des d'aquell moment convivia amb ells a Jerusalem amb tota llibertat, predicava amb valentia el nom del Senyor, conversant i discutint amb els jueus de llengua grega. Aquests es proposaren de matar-lo, però els germans, que ho saberen, l'acompanyaren a Cesarea i el feren marxar a Tars.

L'Església vivia en pau per tot Judea, Galilea i Samaria. Així creixia, s'anava edificant, i vivia constantment a la presència del Senyor, confortada per l'Esperit Sant.

▶ Salm responsorial (21)

R. *En el Senyor s'inspirarà el meu himne el dia del gran aplec.*

Davant dels fidels oferiré els sacrificis promesos. / En menjaran els humils fins a saciar-se, / lloaran el Senyor els qui sincerament el busquen, / i diran: «Viviu per molts anys.» R. Ho tindran present i es convertiran al Senyor / tots els països de la terra; / es prosternaran davant seu / gent de totes les nacions. / Fins les cendres de les tombes l'adoraran, / s'agenollaran davant seu els qui dormen a la pols. R. Serà per a ell la vida que em dóna, / els meus descendents li seran fidels. / Parlaran del Senyor a les generacions que vindran, / i anunciaran els seus favors als qui naixeran després, / i els diran: «El Senyor ha fet tot això.» R.

▶ Lectura de la primera carta de sant Joan (1Jn 3,18-24)

Fillets, que el nostre amor no sigui només de frases i paraules, sinó de fets i de veritat. Llavors coneixerem que ens mou la veritat i la nostra consciència es mantindrà en pau davant de Déu. Perquè si la nostra consciència ens acusa, pensem que Déu és més gran que la consciència, i que ell ho sap tot.

Estimats, si la consciència no ens acusa, podem acostar-nos a Déu amb tota confiança, i obtindrem el que li demanem, perquè complim el que ens mana i fem allò que és del seu grat.

El seu manament és que creguem en el seu Fill Jesucrist i que ens estimem els uns als altres tal com ens ho té manat. Si complim els seus manaments, ell està en nosaltres i nosaltres en ell. I, per l'Esperit que ens ha donat, coneixem que ell està en nosaltres.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 15,1-8)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Jo sóc el cep veritable, i el meu Pare és el vinyater. La sarment que no dóna fruit en mi, el Pare la talla, i la que dóna fruit, l'esporga i la neteja perquè encara en doni més. Vosaltres ja sou nets gràcies al missatge que us he anunciat. Estigueu en mi i jo en vosaltres. Així com la sarment, si no està en el cep, no pot donar fruit, tampoc vosaltres no podeu donar fruit si no esteu en mi. Jo sóc el cep, i vosaltres, les sarments. Qui està en mi i jo en ell dóna molt de fruit, perquè sense mi, no podríeu fer res. Si algú se separa de mi, és llançat fora, com ho fan amb les sarments, i s'asseca. Les sarments, un cop seques, les recullen, les tiren al foc i cremen. Si us quedeu en mi, i el que jo us he dit queda en vosaltres, podreu demanar tot el que desitgeu, i ho tindreu. La glòria del meu Pare és que vosaltres doneu molt de fruit i sigueu deixebles meus.»

▶ Lectura del libro de los Hechos de los apóstoles (Ac 9,26-31)

En aquellos días, llegado Pablo a Jerusalén, trataba de juntarse con los discípulos, pero todos le tenían miedo, porque no se fiaban de que fuera realmente discípulo. Entonces Bernabé se lo presentó a los apóstoles. Saulo les contó cómo había visto al Señor en el camino, lo que le había dicho y cómo en Damasco había predicado públicamente el nombre de Jesús. Saulo se quedó con ellos y se movía libremente en Jerusalén, predicando públicamente en nombre del Señor. Hablaba y discutía también con los judíos de lengua griega, que se propusieron suprimirlo. Al enterarse los hermanos, lo bajaron a Cesarea y lo enviaron a Tarso.

La iglesia gozaba de paz en toda Judea, Galilea y Samaria. Se iba construyendo y progresaba en la fidelidad al Señor, y se multiplicaba, animada por el Espíritu Santo.

▶ Salmo responsorial (21)

R. *El Señor es mi alabanza en la gran asamblea.*

Cumpliré mis votos delante de sus fieles. / Los desvalidos comerán hasta saciarse, / alabarán al Señor los que lo buscan: / viva su corazón por siempre. R.

Lo recordarán y volverán al Señor / hasta de los confines del orbe; / en su presencia se postrarán / las familias de los pueblos. / Ante él se postrarán las cenizas de la tumba, / ante él se inclinarán los que bajan al polvo. R.

Me hará vivir para él, mi descendencia le servirá, / hablarán del Señor a la generación futura, / contarán su justicia al pueblo que ha de nacer: / todo lo que hizo el Señor. R.

▶ Lectura de la primera carta del apóstol san Juan (1Jn 3,18-24)

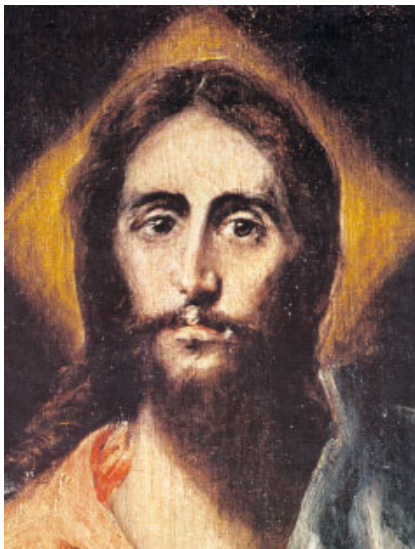
Hijos míos, no amemos de palabra y de boca, sino de verdad y con obras. En esto conoceremos que somos de la verdad y tranquilizaremos nuestra conciencia ante él, en caso de

que nos condene nuestra conciencia, pues Dios es mayor que nuestra conciencia y conoce todo. Queridos, si la conciencia no nos condena, tenemos plena confianza ante Dios. Y cuanto pidamos lo recibimos de él, porque guardamos sus mandamientos y hacemos lo que le agrada.

Y este es su mandamiento: que creamos en el nombre de su Hijo, Jesucristo, y que nos amemos unos a otros, tal como nos lo mandó. Quien guarda sus mandamientos permanece en Dios, y Dios en él; en esto conocemos que permanece en nosotros: por el Espíritu que nos dio.

▶ Lectura del santo evangelio según san Juan (Jn 15,1-8)

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Yo soy la verdadera vid, y mi Padre es el labrador. A todo sarmiento mío que no da fruto lo arranca, y a todo el que da fruto lo poda, para que dé más fruto. Vosotros ya estáis limpios por las palabras que os he hablado; permaneced en mí, y yo en vosotros. Como el sarmiento no puede dar fruto por sí, si no permanece en la vid, así tampoco vosotros, si no permanecéis en mí. Yo soy la vid, vosotros los sarmientos; el que permanece en mí y yo en él, ese da fruto abundante; porque sin mí no podéis hacer nada. Al que no permanece en mí lo tiran fuera, como el sarmiento, y se seca; luego los recogen y los echan al fuego, y arden. Si permanecéis en mí, y mis palabras permanecen en vosotros, pedid lo que deseáis, y se realizará. Con esto recibe gloria mi Padre, con que deis fruto abundante; así seréis discípulos míos.»

Faç de Jesucrist. Pintura d'El Greco, Sagristia de la Catedral de Toledo

COMENTARI

Jesús ressuscitat és en nosaltres

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

□ **Dilluns** (litúrgia hores: 1a setm.): Ac 14,5-18 / SI 113 / Jn 14,21-26 □ **dimarts**: Ac 14,19-28 / SI 144 / Jn 14,27-31a □ **dimecres**: Ac 15,1-6 / SI 121 / Jn 15,1-8 □ **dijous**: Ac 15,7-21 / SI 95 / Jn 15,9-11 □ **divendres** (■ Lleida): Ac 15,22-31 / SI 56 / Jn 15,12-17 □ **dissabte**: Ac 16,1-10 / SI 99 / Jn 15,18-21 □ **diumenge** vinent, VI de Pasqua (lit. hores: 2a setm.): Ac 10,25-26.34-35.44-48 / SI 97 / 1Jn 4,7-10 / Jn 15,9-17.

Llegir els textos del comiat de Jesús en els dies pasquals és molt adient. El llarg comiat de Jesús en l'evangeli segons Joan (Jn 13-17) és un text que té com a horitzó i com a marc l'existència pasqual dels deixebles. Per això el lector del comiat s'ha de situar entre els deixebles i escoltar Jesús que se li adreça directament. En aquesta instrucció, Jesús li ensenya com ha de captar-se per donar fruit. Ara bé, el model de l'existència pasqual dels deixebles s'emmiralla en la relació de mútua immanència que hi ha entre Jesús i el Pare: «Aquell dia coneixereu que jo estic en el meu Pare, i vosaltres en mi i jo en vosaltres» (Jn 14,20).

En el temps pasqual —no abans!— Jesús està en els deixebles i els deixebles en Jesús.

La imatge del cep i les sarments serveix per il·lustrar aquesta realitat de forma justa. Els deixebles han d'estar arrelats en Jesús, només d'aquesta forma Jesús restarà en ells i només així donaran fruit. També en aquest sentit, el temps pasqual és un temps privilegiat. Més que no pas el temps de la vida terrenal de Jesús. A vegades pensem que els deixebles de Jesús varen ser privilegiats perquè varen poder estar amb ell. Amb això no ens adonem que el temps de la Pasqua assenyala el pas a una existència en la qual Jesús

és amb els deixebles, a un temps de plenitud en el qual Jesús és en els deixebles. La situació és de molta més plenitud, de més proximitat, de poder donar fruit.

D'altra banda, convé recordar que en la tradició joànica la presència de Jesús és fruit de l'acció de l'Esperit (14,26 i 16,13). En aquest sentit, encara que el text no ho arriba a dir, tanmateix està implicat en el comiat que l'Esperit de la Veritat és la saba que ve del cep i passa a les sarments. És aquesta saba la que porta l'embranchida i la força del cep. Per això diu Jesús: «Sense mi no podeu (en present) fer res.»

Oriol Tuñí, SJ

JESÚS DE NATZARET, PER BENET XVI

19. Unió inseparable de Jesús amb els seus

La comparació del cep en els discursos de comiat de Jesús ressegueix tota la història del pensament bíblic sobre el cep i obre una profunditat nova. «Jo sóc el cep», diu el Senyor (Jn 15,1). I afegeix un mot important. Diu: «veritable». El Fill mateix s'identifica amb el cep, ell mateix esdevé cep. S'ha deixat plantar en la terra. El misteri de l'encarnació que Joan tracta en el pròleg, es reprèn aquí d'una forma inesperada.

Aquest cep ja mai més no pot ser arrencat, ja mai més no pot ser abandonat al pillatge: és definitivament de Déu, per mitjà del Fill, Déu mateix viu en ell. La promesa és irrevocable, la unitat és indestructible. Aquest és el gran nou pas de Déu en la història, que constitueix el contingut més profund d'aquesta imatge: encarnació, mort i resurrecció es fan aquí visibles en tota l'extensió. «El Fill de Déu, Jesucrist... no ha estat mai ara sí, ara no: en ell només hi ha el sí!» (2Co 1,19s). Així ho expressa sant Pau.

Si ara el Fill mateix és el cep, justament així s'indica que forma una unitat amb els seus, amb tots els fills de Déu dis-

persos, que ell ha vingut a reunir (Jn 11,52). El cep, com a denominació cristològica, té també una dimensió eclesiològica. Significa la unió inseparable de Jesús amb els seus, que per ell i en ell són tots aquest cep i que han rebut aquesta vocació de romandre en el cep.

Joan no coneix la imatge paulina del *cos de Crist*. El discurs del cep expressa objectivament la mateixa cosa: que Jesús és inseparable dels seus, la unitat d'ells amb Jesús i en Jesús.

Però el discurs també parla d'allò que aquest do demana de nosaltres. Aquest cep necessita per sempre més que sigui netejat. De neteja sempre en necessita l'Església; la necessita cada u en particular. El procés de neteja, dolorós i necessari, travessa tota la història, tota la vida dels homes que s'han fet de Crist. Cal que sigui extirpada la grandesa dels homes i de les institucions; tot allò que s'hagi fet massa important, cal que torni a la senzillesa i pobresa del Senyor mateix. Només per mitjà d'aquests processos de mortificació queda i es renova la fertilitat.

Joseph Ratzinger-Benedict XVI
(*Jesús de Natzaret*, 1a part, Ed. Claret)

EL CRISTIANISME ARA I AQUÍ

L'escolta del Mestre interior

Un dels diàlegs de sant Agustí que ha copsat el meu interès des de fa anys és el *De magistro*. Allí es posa de manifest la diferència entre el mestre exterior i el Mestre interior. El mestre exterior educa, de fora estant, amb les seves paraules, gestos i vivències, mentre que el Mestre interior educa des de dins, sense parlar, sense moure's, sense gesticular.

Tot ésser humà està fet per connectar amb aquest Mestre interior, per escoltar-lo i discernir quina missió té encomanada. El mestre exterior no pot substituir la trobada amb el Mestre interior. La funció del mestre exterior és preparar el camí, fer possible la trobada amb el Mestre interior, però no pot fer-li dir el que no diu.

La fe és la resposta a la crida que s'esdevé en la interioritat més íntima. Déu és, en la interioritat, com un Mestre interior que, des de dins del jo, educa i obre a la plenitud. La fe es basa en la confiança que el Mestre interior vetlla per mi a cada instant, que ho fa generosament, incondicionalment, fins i tot quan jo m'he oblidat d'Ei, l'ignoro o el refuso explícitament.

La presència d'aquest Ésser augmenta en densitat en la mesura en què em desinteresso de mi mateix, que m'allibero de l'ego, que m'obro als altres; en la mesura que renuncio a mi mateix, que tracto d'oblidar-me. És com una mà que em sosté, però que em sosté en l'obscuritat. És com un camí que es fa pas a pas, però enmig de les tenebres. L'escolta del Mestre interior requereix una disposició d'ànim: la humilitat. Cal tenir ben present que, «per al Déu que parla en tot l'univers, estaràs sempre en el curs elemental» (Dag Hammarskjöld).

Karl Rahner entén el creient com un oient de la Paraula. Som éssers fets per escoltar la Paraula de Déu, però també el seu Silenci, perquè el seu Silenci és també l'enguatge. Com Martin Heidegger expressa en un conegut fragment d'*Ésser i temps* (1927), el silenci és, moltes vegades, més expressiu que moltes paraules.

Francesc Torralba
(*Jesucrist 2.0*, Ed. Pòrtic (Grup 62))

SANTORAL

6. ✠ Diumenge V de Pasqua. Tradició del martiri *ante portam Latinam* de sant Joan evangelista, patró de les arts gràfiques; sant Domènec Sàvio, alumne de Joan Bosco; santa Beneta, vg. i mr.; sant Justí, prev.; beat Francesc de Laval, bisbe de Quebec.

7. Dilluns. Sant Sixt i sant Eovald o Hou, mrs., venerats a Celrà (Gironès); beata Gisela (o Guisla), rel. benedictina, viuda de sant Esteve d'Hongria (s. x-xi); sant Benet II, papa.

8. Dimarts. Sta. Maria, mitjancera de totes les gràcies. Mare de Déu de Pompeia (Roser) i també del Toro, patrona de Menorca, a més d'altres advocacions: Escola Pia, Miracle (Milagros), Salut, etc.; Aparició de l'arcàngel St. Miquel, patró dels radiòlegs i dels radio-terapeutes; St. Eladi, bisbe; St. Bonifaci IV, papa; beat Jeremies de Valàquia, rel. caputxí; beat Lluís Rabatà, prev. carmelità; beata Carme del Nen Jesús (González Ramos), rel. fund. Franciscanes dels Sagrats Cors.

9. Dimecres. Sant Gregori de Berrueza, bisbe; santa Caterina de Bolonya, vg.; santa Casilda, vg.

10. Dijous. Sant Joan d'Àvila (1499-1569), prev., apòstol d'Andalusia i patró del clergat secular espanyol; sant Antoni de Florència, bisbe; santa Beatriu, vg.

11. Divendres. Sant Anastasi (s. III-IV), mr. a Badalona, fill i patró de Lleida; sant Ponç (o Poni), bisbe, patró dels herbolaris; sant Eudald, mr. venerat a Ripoll (978); sant Felisa, mr.; beat Domènec Iturrate, prevere trinitari basc.

12. Dissabte. Mare de Déu dels Desemparats, patrona de València i la seva regió; també la d'Argeme (Còria); sants Nereu i Aquileu (s. III-IV), soldats mrs. a Roma; sant Panç (s. III-IV), mr. romà; sant Domènec de La Calzada (Rioja), patró dels enginyers de camins, canals i ports; beat Francesc de Siena, prev. servita.

EN PAREJA

La fuerza del amor sigue vigente

El amor nunca pasará de moda. Otra cuestión es que esté un poco anémico y haya que darle nuevo contenido a esta maravillosa palabra. Quizá esté algo depauperado y precisa de un balón de oxígeno

o de una buena transfusión. Pero no tema, volverá a tener el esplendor que tenía antes, cuando las cosas se hacían, pura y llanamente, por amor.

Por desgracia, la palabra *amor* se ha vuelto equívoca. Lo mismo vale para un barrido que para un fregado, y de tal confusión léxica no puede salir nada bueno. La gente incurre en confusiones trágicas. Por ejemplo, pensamos que el amor es pura espontaneidad y que, de lo contrario, no es amor sino obligación. De este modo, nos entregamos alegremente suicidas en los brazos del azar y de las intermitencias cardíacas. Es decir, seguimos jurando amor eterno en presente condicional.

Ya nos advertía el agudo Quevedo: «El amor es como el oro, que en sales cura y en bala mata.» Y nuestro filósofo José Antonio Marina nos recomienda que seamos prudentes y que si alguien nos dice «te quiero» preguntemos rápidamente: «¿Para qué?» Evite confusiones y exija que le conjuguen el verbo en tiempo transitivo, no sea caso...

No se puede negar que la fogosidad del enamoramiento, la imparable fuerza del amor, es necesaria para poner en marcha toda la relación amorosa que viene luego. Sabemos que la belleza es lo que inicialmente atrae a la gran mayoría de los enamorados. Esta suele ser básicamente física, pero luego se vuelve psicológica y espiritual. Y así debe ser, porque el amor basado y centrado únicamente en la belleza física suele tener mal pronóstico. La veterana escritora Mercedes Salisachs, conversando sobre la dinámica amorosa, me decía en una ocasión: «Querido doctor, el enamoramiento es egoísta, mientras que el amor es altruista.» Con su sensibilidad y su experiencia vital, confirmaba lo que nos dicen los estudios recientes sobre el cerebro humano.

Dr. Paulino Castells
(*En pareja*, Ed. Planeta;
En pareja, Ed. Pòrtic)

ENTREVISTA

DAVID ABADÍAS

El cristià Constantí

Del 20 al 24 de març es va celebrar a Barcelona i a Tarragona un congrés internacional que va analitzar el naixement de l'Europa cristiana a través de la figura de l'emperador romà Constantí. Una trentena de ponents europeus —els millors especialistes— van estudiar la *qüestió constantiniana*, inseparable de temes tan actuals com les relacions Església-Estat i la institució del papat. El congrés, amb el títol «Constantinus, el primer emperador cristià? Religió i política en el segle IV», el van organitzar el Grup de Recerques en Antiguitat Tardana (GRAT) de la UB i el Departament d'Història de l'Església de la Facultat de Teologia de Catalunya, el responsable del qual és el Dr. David Abadías.

Com es va anar convertint, l'emperador Constantí?

Constantí, ja d'infant, va tenir l'exemple i l'ensenyament de la seva mare, Helena, que era cristiana; a més, va viure la tolerància que el seu pare, Constanci, va tenir envers els cristians durant les persecucions de Dioclecià. Posteriorment, va fer la seva elecció personal, i podríem afirmar que es va anar convertint gradualment al cristianisme.

Quina va ser la seva política religiosa?

Els cristians, tot i ser una minoria dins l'Imperi, no podien ser ignorats. Dioclecià es va posar en contra i els va perseguir, però la seva política va fracassar. Constantí, en canvi, va apostar per ells, per la seva organització, estructura i extensió, com a base per garantir la pau i la unitat de l'Imperi. Era una aposta de present, però sobretot de futur. I va encertar.

A quines conclusions es va arribar durant el congrés?

El tema de la política religiosa de Constantí és molt viu encara entre els estudiosos i, sense arribar a grans conclusions, sí que es pot afirmar que, majoritàriament, en el Congrés es va acceptar que Constantí va viure un sincer procés de conversió —es va rebutjar com a obsoleta la idea que la seva conversió va ser un fred càlcul oportunista. Fou un polític que es va servir de l'Església per garantir la pau i la unitat, i va ser un creient que va protegir i va afavorir el cristianisme.

Òscar Bardají i Martín

AGENDA

ACTES I CONFERÈNCIES

Celebració de la Pasqua del Malalt. El proper diumenge dia 13 de maig (11 h) se celebrarà a nivell diocesà la Pasqua del Malalt a la parròquia de Santa Coloma (Sta. Coloma de Gramenet). Presidirà l'Eucaristia el vicari

episcopal de la zona, Mn. Salvador Bacardit. La Delegació de Pastoral de la Salut invita a participar-hi a tots els voluntaris i les persones interessades en l'atenció als malalts.

Representació teatral davant la catedral. El 4 de maig (21 h), al Pla de la Seu, amb motiu de l'acabament de la restauració de la façana principal i del cimbori, hi haurà la representació de l'obra de T.S. Eliot *Assassinat a la Catedral*, traduïda al català per Mn. Josep Urdeix. Entrada lliure. Per a més informació: secretaria@catedralbcn.e.telefonica.net.

«No et quedis a casa... Vine!». Amb el lema «Fes-li un gol a l'atur juvenil» i dins del projecte de Càritas «Joves a l'atur», el Moviment Cristià de Joves - Moviment d'Universitaris i Estudiants Cristians (MCJ-MUEC) organitza la 3a jornada esportiva adreçada a joves de les nostres parròquies, escoles i moviments. Dia: diumenge 13 de maig (9.30-15.30 h), als Salesians d'Horta. Informació: www.caritasbcn.org/ca/node/2084.

Simposi internacional sobre la tradició de Jesús i els Evangelis. Dies 24 i 25 de maig, organitzat per la Facultat de Teologia de Catalunya: Hi participaran experts de diversos països europeus. Inscripcions fins al divendres 18 de maig: Secretaria de la FTC (c/ Diputació, 231), c/e: congressos@teologia-catalunya.cat, web: www.teologia-catalunya.cat.

XIV Jornada d'Apostolat Seglar: celebració de la Diada de l'AS. «Nova Evangelització», a càrrec de Mn. Xavier Morlans. Dissabte 12 de maig (9.30-13.45 h) al Seminari Conciliar de Barcelona. Inscripcions: Rivadeneyra 6, 9è, c/e: dseglar@arqbcn.cat; t. 934 121 551. Aportació: 3 euros.

Taller d'oració amb Francesc i Clara. «Recés de Pasqua: taller d'oració». Animat per fra Josep Gendrau. Dimarts dia 8 de maig (19.30-20.30 h) a la pl. Universitat 2, t. 934 543 469.

Invitacions per assistir a l'acte de l'Atri dels Gentils a la Sagrada Família

Es actes de l'Atri dels Gentils a Barcelona es clouran divendres 18 de maig proper, a la basílica de la Sagrada Família. Aquest acte començarà a les 19.30 h i es perllongarà fins a les 21.30 h. El seu títol és: *El diàleg de les veus: poesia i música a la Sagrada Família*. L'acte serà presidit pels cardenals Gianfranco Ravasi, prefecte del Pontifici Consell de la Cultura, i Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona. Intervindran en la part musical Montserrat Caballé amb altres intèrprets i nombroses corals; la reflexió teològica anirà a càrrec de Santiago del Cura i Armand Puig i Tàrrach, i la part poètica ha estat confiada a David Jou i Gemma Gorga.

Les invitacions per assistir-hi són gratuïtes i es repartiran fins a completar l'aforament de la basílica. Es podran recollir de dilluns 14 de maig fins dijous 17, de 10 a 14 h i de 16 a 20 h, a la planta baixa del Seminari Conciliar (c/ Diputació, 231).

Trobada del Grup Hinení. Dia 13 de maig (17.30-20.30 h), «La vocació a la vida sacerdotal i religiosa: testimonis vocacionals i concrecions» (c/ Duran i Bas, 7-9). Prèvia inscripció a l'Obra d'Exercicis Parroquials, després d'una trobada personal (www.obra-exercicis.org, de dl. a dv. 10-13 h).

Casal Sant Martí (Campelles-Ripollès, t. 972 727 288). Dies 12-13 maig, trobada per a cantaires amb Joaquim Mesalles.

«El reencantament religiós postmodern». Conferència de Josep Otón, prof. de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona, dijous 10 de maig (20 h), a Pompeia Grups (Riera St. Miquel 1, bis). Entrada lliure.

Primer aniversari de l'Adoració nocturna a la Sagrada Família. Dia 10 de maig, a la cripta, després de la missa de les 20.15 i fins a mitjanit. Durant aquest temps hi haurà confessors. Per a l'adoració perpètua, apunteu-vos al t. 662 198 630 (Sr. Juan Ribas), www.sagradafamiliaadoracio.com.

Parròquia de Sta. Maria del Remei (pl. Concòrdia 1, les Corts). Concert d'orgue a càrrec de Bernat Bailbé, diumenge 13 de maig (18 h). Obres de Bach, Cabanilles, Dandrieu, Knecht i altres, sobre temes de la Pasqua i la Mare de Déu.

Església de Sant Gaietà-P. Teatins (Consell de Cent, 293). Concerts de maig: diumenge 6 (18 h), concert solidari a favor dels menjadors infantils de Cali. Diumenge 13 (18 h), concert solidari dels guanyadors del 1r concurs de piano de l'Escola de Músics i JPC, a favor del projecte «Joves a l'atur» de Càritas. Diumenge 27 (18 h), Michael Andreas Häeringer (10 anys), piano, concert solidari a favor dels menjadors infantils de Cali i d'ajuda pel nen, donatiu 10 euros.

Exposició de pintura sobre la família d'alumnes del col·legi Escolàpies-Llúria, a l'Espai Von Balthasar del CCU (c/ Villarroel 81, baix.). Es pot visitar fins al 21 de maig. Dt. i dj. de 16-20 h i dc. de 17-21 h.

Representació per ajudar les Germanetes del Pobres. *Qui ets?* és una magnífica obra teatral d'intriga de Sergi Ortiga. La representarà el Grup Xaloc, al teatre de les Germanetes dels Pobres (Pl. Tetuan, 45-49), dissabte 12 de maig (17.30 h). Entrades a 5 € que es destinaran íntegrament a la reconstrucció de la nova casa de Gràcia, tan necessària i urgent.

CURSETS

Fundació Balmesiana (c/ Duran i Bas, 9). «La guerra de Successió (1700-1714): el paper del Papa Climent XI i el posicionament del clergat català», per la Dra. Alexandra Capdevila. Dijous 10, 17 i 24 de maig (19-20 h). Informació: t. 933 026 840 o secretaria@balmesiana.org.

PELEGRINATGES

Fàtima i Coimbra. Organitzat per l'Apostolat Mundial de Fàtima, del 17 al 22 de maig, en autocar. Informació i inscripcions: t. 938 725 548 - 938 729 294 (16-17 h i 21-22 h).

Pelegrinatges del Tibidabo. A Lourdes, dies 18, 19 i 20 de maig. Al Perú, del 6 al 29 d'octubre. A Terra Santa, de l'1 al 8 de novembre. Informació: Tibidabo t. 93 417 56 86; Viatges Magister t. 934 879 423.

Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes. Ha iniciat la inscripció del 152 pelegrinatge amb malalts al santuari marià dels Pirineus, que tindrà lloc del 28 de juny al 2 de juliol. Secretaria: c/ Consell de Cent 224, t. 934 874 009.

LLIBRES

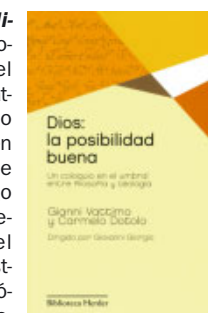
Libre del cardenal Martínez Sistach sobre la Sagrada Família. Amb el títol *La Sagrada Família, un diàleg entre fe i cultura*, el cardenal de Barcelona ha publicat aquest llibre editat per l'Arquebisbat

de Barcelona, que té 302 pàgines i en què el cardenal presenta la basílica de la Sagrada Família com una icona per a l'Església del segle XXI. El prefaci del llibre és del cardenal Tarcisio Bertone; el pròleg, del cardenal Gianfranco Ravasi; i l'epíleg, de l'arquebisbe Rico Fisichella. El tema central de l'obra és el diàleg entre fe i cultura i és un balanç de les iniciatives de la nostra arxidiòcesi en el camp de l'evangelització, amb realitzacions com la *Missió Metròpolis* i l'*Atri dels Gentils* i en la perspectiva del proper Sínode Episcopal sobre l'evangelització.

S'ha fet també una edició en castellà. La impressió és de l'Escola Gràfica Salesiana (EGS). Amb el suport de la Junta Constructora de la Sagrada Família, el llibre el distribueix l'Editorial Claret.

Dios, la posibilidad buena. Librocoloquio entre el filósofo Gianni Vattimo y el teólogo Carmelo Dotolo en torno al tema de Dios. Un diálogo entre un gran representante del pensamiento post-moderno y un teólogo de gran prestigio en Italia sobre los valores judeocristianos en el mundo actual; un largo diálogo que empezó hace diez años bajo los auspicios del profesor Giovanni Giorgio, de la Universidad Lateranense de Roma. Un ejemplo del llamado *Atrio de los gentiles*. El libro contiene 126 páginas, editado por la editorial Herder (Colección «Biblioteca Herder»).

PALABRA Y VIDA

El Atrio de los Gentiles en Barcelona

Los próximos días 17 y 18 de mayo celebraremos en Barcelona una sesión del llamado *Atrio de los Gentiles*. Ya que es una realidad nueva, creo oportuno explicar su breve historia y su sentido. La sesión se centrará en el tema «Arte, belleza y trascendencia».

El término *Atrio de los Gentiles* y la iniciativa de celebrar unas sesiones bajo este título fue una sugerencia del Papa Benedicto XVI, quien se propuso como principal objetivo de su pontificado abrir el acceso a Dios a la cultura o las culturas de hoy. Él ha manifestado que la dialéctica entre Ilustración, secularismo y fe, que durante mucho tiempo ha sido de contraposición y de exclusión mutua, ha de ser una verdadera oportunidad para un diálogo profundo de vanguardia, un desafío y también una gran posibilidad.

La primera referencia que hizo Benedicto XVI a esta iniciativa fue el 21 de diciembre de 2009, en su discurso a la Curia romana en la tradicional audiencia prenavideña. Después de referirse a su viaje a la República Checa, marcada —como otros países europeos— por un fuerte proceso de secularización, añadió estas palabras: «Creo que la Iglesia debiera, tam-

bién hoy, abrir una especie de *Atrio de los Gentiles*, donde los hombres puedan entrar en contacto de algún modo con Dios sin conocerlo y antes de que hayan encontrado el acceso a su misterio, al servicio del cual está la vida interna de la Iglesia.»

El término *Atrio de los Gentiles*, elegido por el gran teólogo e intelectual que es Benedicto XVI, descubre la intención de esta iniciativa. Con este nombre era conocida una parte del templo de Jerusalén accesible a los llamados *gentiles*, es decir, los no judíos que se sentían atraídos por la creencia de Israel y deseaban rezar allí al único Dios, aunque no podían acceder y participar en la celebración del misterio, a cuyo servicio estaba dedicado el interior del templo.

La palabra *atrio* significa precisamente el patio de entrada a una casa o a un lugar, sea sagrado o profano. Este es un espacio ni totalmente ajeno al espacio religioso ni totalmente integrado a él. Es un espacio propedéutico o introductorio, un espacio de acogida y de encuentro entre los que se interesan por el sentido de la vida o por el mensaje de la fe y aquellos que quieren vivir esta fe, siempre con una actitud de escucha y de ganas de aprender.

Benedicto XVI, hablando del Atrio de los Gentiles, ha manifestado que al diálogo interreligioso se le debe añadir hoy sobre todo el diálogo con aquellos para quienes la religión es algo ajeno, para quienes Dios es desconocido pero que, a pesar de eso, no quisieran simplemente estar sin Dios, sino acercarse a Él al menos como desconocido.

La iniciativa del Atrio de los Gentiles se inscribe, por lo tanto, sobre todo en el diálogo entre la fe y la cultura, entre creyentes y no creyentes. Y por ello asume la realización de sus sesiones el Pontificio Consejo para la Cultura —el verdadero Ministerio de Cultura de la Iglesia—, que preside el cardenal Gianfranco Ravasi.

La presentación de esta iniciativa se hizo en la ciudad de Bolonia, de gran tradición universitaria, y la primera sesión se celebró en París. Ahora será nuestra ciudad de Barcelona la que tendrá el gozo de acoger esta nueva sesión de una iniciativa que se caracteriza por un diálogo cordial y respetuoso entre creyentes y no creyentes.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona